

NORSAS - Rapport

**Refusjonsordningen for
spillolje - Årsrapport 2009**

Norsas AS
Grensev. 88
Postboks 6412 Etterstad
0605 Oslo

Telefon 40 61 82 00
www.norsas.no

NORSAS - Rapport

Refusjonsordningen for spillolje - Årsrapport 2009

Dokumentnr. TA-2626/2010
Versjon 1
Utgivelsesdato 2010

Utarbeidet Tom Bäcker
Kontrollert Barbro Sørliid Engh
Godkjent Barbro Sørliid Engh

Innholdsfortegnelse

1	Sammendrag	2
2	Innledning	4
3	Resultater i 2009	6
3.1	Nøkketall	6
3.2	Innsamlede mengder spillolje, 1990-2009	7
3.3	Geografisk fordeling	9
4	Oljekvalitet	12
4.1	Flammepunkt	13
4.2	Organisk bundet halogen	14
4.3	Svovelinhold	15
4.4	Vanninnhold	16
5	Erfaringer fra driften i 2009	17
5.1	Tilbakeholdelse av hele anmodninger	17
5.2	Tilbakeholdelse av enkeltleveranser	18
5.3	Trendanalyser	21
5.4	Informasjon	25
5.5	Andre erfaringer fra driften	25

1 Sammendrag

Foreliggende rapport beskriver driften av refusjonsordningen for spillolje i 2009. Rapporten utgis årlig, etter at foregående års tallmateriale er analysert. Ordningen har eksistert siden 1994, og den har som hensikt å øke innsamlingsgraden av blant annet smøre-, hydraulikk- og transformatoroljer. Ordningen er finansiert gjennom bevilgninger på statsbudsjettet. I 2009 var refusjonssatsen på kr 1,97 pr liter. Mengden innsamlet spillolje var 23 840 m³, og det ble anbefalt utbetalt kr 44 406 565,- i refusjon.

Klima- og forurensningsdirektoratet har det forvaltningsmessige ansvaret for ordningen, og foretar utbetaling til 23 godkjente refusjonsanlegg for spillolje. Norsas AS har i 2009 bistått direktoratet med kvalitetssikring, drift og administrasjon av ordningen, og har utarbeidet denne rapporten.

I rapporten presenteres oversikter over solgte og innsamlede mengder olje, fordelt på år og geografisk plassering, samt oljekvalitet. Innsamlet mengde refusjonsberettiget spillolje har de siste årene vært relativt konstant og ligget mellom 23 og 24 000 m³ per år, til tross for at salget av smøreoljer har falt i samme periode. Fortsatt er det slik at de største mengdene refusjonsberettiget spillolje samles inn på øst- og vestlandet, noe som skyldes bosetningsmønster og tilstedeværelsen av olje- og skipsindustri. Rapporten inneholder også konsulentens erfaringer fra driften av ordningen, se kapittel 5.

Anleggene må anmode om refusjon på eget skjema, som skal vedlegges deklarasjonsskjemaer for den oljen det søkes refusjon for. I 2009 ble det behandlet 373 refusjonsanmodninger med til sammen 16 760 deklarasjoner.

I vilkårsdokumentet av 23.11.2005 er det angitt hvilke krav oljen må oppfylle for å være refusjonsberettiget. Hvis det er tvil om hvorvidt oljen er refusjonsberettiget eller ikke, holdes enkeltleveranser eller hele anmodninger tilbake mens det gjøres ytterligere undersøkelser.

Tre anmodninger ble ikke anbefalt for utbetaling i 2009. To av disse ble holdt tilbake pga. avvik fra analysekravene, og én ble holdt tilbake pga. innblanding av annet farlig avfall i den refusjonsberettigede oljen. Tilbakeholdte anmodninger er nærmere omtalt i kapittel 5.1.

424 enkeltleveranser (deklarasjoner) ble holdt tilbake. Disse, og konsulentens oppfølging, er nærmere beskrevet i kapittel 5.2. De vanligste årsakene til

tilbakeholdelse var feil eller manglende EAL-kode. Andre vanlige årsaker var at rød gjenpart av deklarasjonsskjemaet ikke var vedlagt anmodningen, og at dato eller underskrift ikke var påført deklarasjonen.

2 Innledning

Med spillolje menes brukte motorsmøreoljer, giroljer, hydraulikkoljer, transformatoroljer og lignende som ikke lenger kan brukes til sine opprinnelige formål. Spillolje er farlig avfall og skal samles inn og behandles av aktører med tillatelse til dette. Spillolje som slippes ut i naturen kan gi alvorlige skader på dyrelivet, og selv små mengder spillolje kan ødelegge drikkevannskilder i lang tid fremover. Spillolje på avveier kan også føre til driftsproblemer i renseanlegg for spillvann. Brenning av spillolje i anlegg uten tilstrekkelig rensing av røykgassene kan i tillegg føre til alvorlige forurensninger. For å unngå slike miljøeffekter er det nødvendig at oljen tas hånd om av aktører som har nødvendige tillatelser fra forurensningsmyndighetene,

Undersøkelser fra begynnelsen av 1990-tallet viste at prisen avfallsprodusenten måtte betale for levering til godkjent anlegg representerte et hinder for forsvarelig disponering. Tilskudds- og refusjonsordningen for spillolje ble derfor opprettet i 1994 for å stimulere til lovlig levering og håndtering av spillolje. Ordningen finansieres gjennom smøreoljeavgift og bevilgninger på statsbudsjettet. Den er hjemlet gjennom vedtak i Statsbudsjettet, samt Klima- og forurensningsdirektoratets vilkår av 23.11.2005.

Klima- og forurensningsdirektoratet har forvaltningsansvaret for ordningen, og betaler ut refusjon til godkjente refusjonsanlegg, i henhold til vilkårene for ordningen. Norsas AS har i 2009 hatt i oppdrag å kvalitetssikre refusjonsanmodningene før direktoratet utbetaler refusjonen, eller eventuelt avslår utbetalingen.

I 2009 var det 23 godkjente refusjonsanlegg. Refusjonssatsen var på kr 1,97 per liter. Refusjon betales ut i henhold til skriftlig anmodning fra refusjonsanlegget. Anmodningen skal være vedlagt underskrevne og korrekt utfylte deklarasjonsskjemaer for hver leveranse. Analysesertifikat for flammepunkt og oljens innhold av vann, svovel og organisk bundet halogen blir ettersendt fra godkjent laboratorium, og legges senere ved anmodningen. Ved utbetaling gjøres det fradrag for vanninnholdet i oljen. Det er en forutsetning at refusjonsbeløpet, med fradrag for anleggenes utgifter knyttet til ordningen, skal komme avfallsprodusentene til gode. Dette skjer gjennom at avfallsprodusentene kan oppnå lavere pris for å levere refusjonsberettiget spillolje, og i mange tilfeller får de betalt for oljen.

Informasjon om ordningen finnes på www.klif.no/tema_10615.aspx. Her er det blant annet link til vilkårsdokumentet for ordningen. Vilkårsdokumentet

angir hvilke oljer ordningen gjelder for, og sentrale begreper er definert. Dessuten er det satt kvalitetskrav til oljen, og det er stilt krav til håndtering av oljen, dokumentasjon, journalføring, rapportering og prøvetaking. Vilkårene krever også at mottaksanleggene skal utarbeide skriftlige rutiner for å etterkomme kravene i dokumentet.

3 Resultater i 2009

3.1 Nøkketall

I 2009 ble det behandlet 373 anmodninger med til sammen 16 760 tilhørende deklarasjoner for spillolje. Til sammenlikning ble det i 2008 behandlet 388 anmodninger med til sammen 17 034 deklarasjoner.

Mengden refusjonsberettiget spillolje var 23 840 m³, og det ble anbefalt utbetalt kr 44 406 565 i refusjon. Tilsvarende tall for 2008 var 24 101 m³ med tilhørende refusjonsbeløp på kr 43 086 611.

I tillegg til den refusjonsberettigede oljen, ble det i 2009 samlet inn 17 437 m³ med ikke refusjonsberettiget spillolje. Tabellen nedenfor gir en oversikt over innsamlede mengder oljeholdig avfall i perioden 2005-2009.

Stoffnr.	Navn	2005	2006	2007	2008	2009
7011	Spillolje, refusjonsberettiget (m ³)	23 470	23 138	23 444	24 101	23 840
7012	Spillolje, ikke refusjonsberettiget (m ³)	16 251	16 651	18 944	18 000	17 437
7021	Olje- og fettavfall (tonn)	7 944	7 660	10 109	10 363	10 094
7022	Oljeforurensset masse (tonn)	12 993	13 850	16 367	18 628	21 980
7023	Drivstoff og fyringsolje (m ³)	3 671	3 142	5 277	4 533	4 927
7024	Oljefiltre (tonn)	1 465	1 534	1 515	1 717	1 581
7030	Oljeemulsjoner, sloppvann (m ³)	71 188	75 065	70 988	69 697	102 854
7141	Mineraloljebasert boreslam og borekaks (tonn)	77 907	78 854	93 100	112 210	132 750
	Sum	214 889	219 894	239 744	259 249	315 463

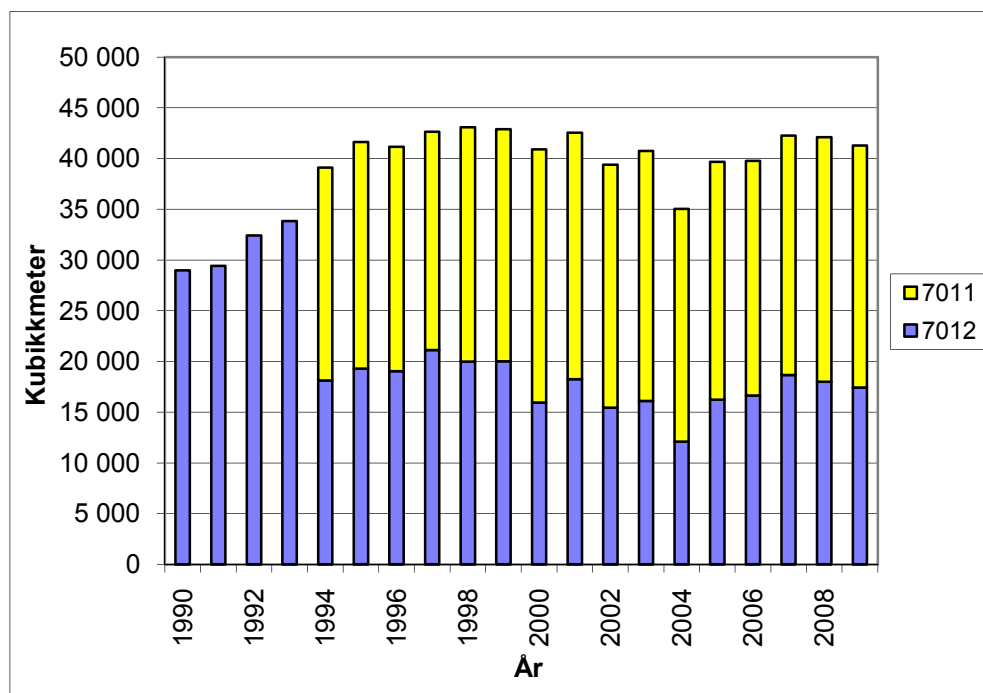
Tabell 1. Oversikt over oljeholdig farlig avfall 2005-2009

Fra 2008 til 2009 var det en nedgang i brutto mengde spillolje på 261 m³. Med "brutto mengde" menes mengden av olje inkludert vann. Imidlertid blir det bare utbetalt refusjon for netto mengde spillolje, dvs. brutto oljemengde fratrukket innhold av vann. Hvis man deler anbefalt refusjonsbeløp for 2008 og 2009 på refusjonssatsen for de to årene, blir nettomengdene henholdsvis 22 209 m³ og 22 541 m³. Økningen i netto oljemengde var altså i realiteten 332 m³.

3.2 Innsamlede mengder spillolje, 1990-2009

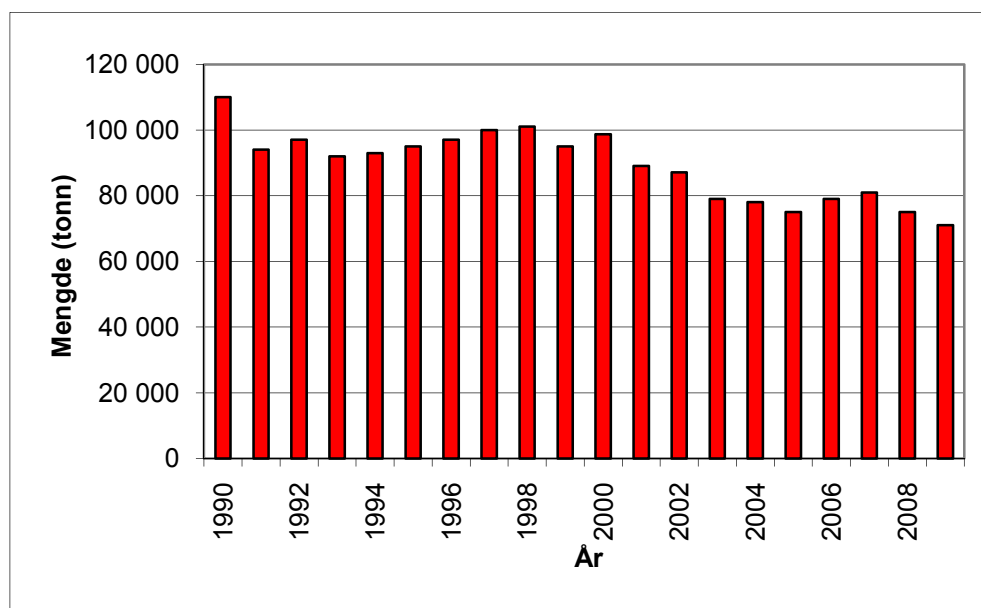
Figur 1 viser innsamlede mengder refusjonsberettiget og ikke refusjonsberettiget spillolje, som har avfallsstoffnummer 7011 og 7012. Mengdene i perioden 1990-1993 regnes som ikke refusjonsberettiget spillolje, siden ordningen først ble innført i 1994. Innføringen av ordningen førte til en økning i den totale mengden innsamlet spillolje.

Mengdene av refusjonsberettiget spillolje har ligget relativt konstant i perioden 2004-2009, men de årlige mengdene ligger likevel under topp-perioden i 1995-2003.

Figur 1. Årlige mengder innsamlet spillolje 1990-2009

Figuren nedenfor viser salget av smøremidler i Norge i perioden 1990-2009.

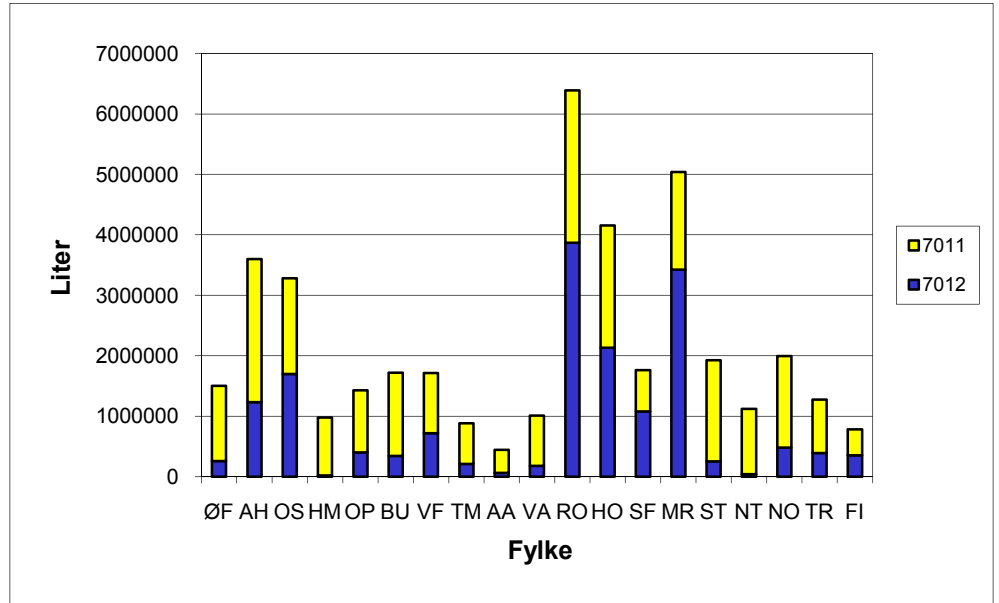

Figur 2. Årlig salg av smøremidler i Norge, 1990-2009.
Tallgrunnlag fra Norsk Petroleumsinstitutt

Salget av smøremidler har sunket jevnt siden 1990, og den solgte mengden i 2009 er den laveste siden 1990. En av årsakene til dette er at dagens oljer har fått stadig lengre levetid, slik at oljeskiftintervallene blir lengre. I tillegg kommer at transformatoroljer ofte regenereres på stedet, og først blir kassert når transformatoren blir kassert. Dette bidrar til redusert salg og på sikt også lavere innsamlede mengder. Det er derfor realistisk å forvente at mengden innsamlet refusjonsberettiget olje vil gå noe ned i årene som kommer.

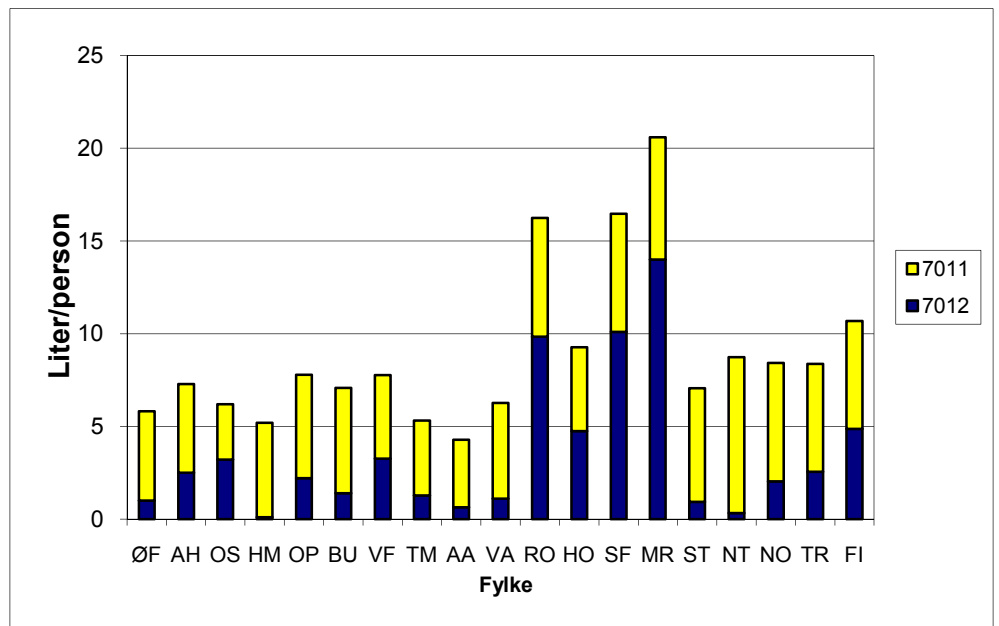
3.3 Geografisk fordeling

Figur 3 viser den geografiske fordelingen av innsamlet spillolje.

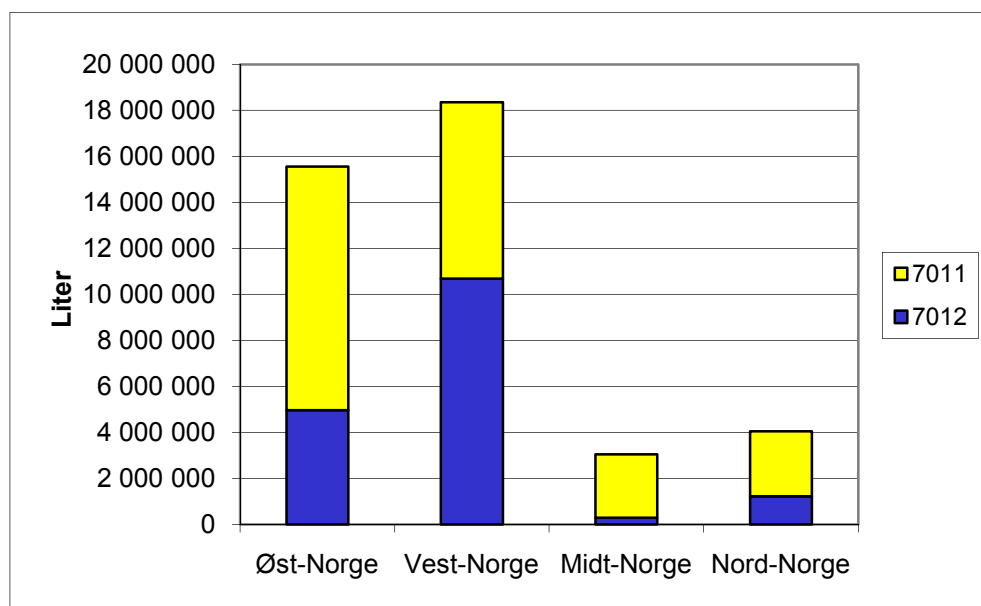
Figur 3. Fylkesvis fordeling av innsamlede spilloljemengder i 2009.

Østlandsfylker (med høy folketetthet) og vestlandsfylker med skips- og oljeindustri dominerer, som i foregående år, statistikken. Figur 4 viser de samme mengdene som figur 3, men fordelt på antall innbyggere. De fire vestlandsfylkene har også her de høyeste verdiene, noe som skyldes høy offshore- og industriaktivitet.

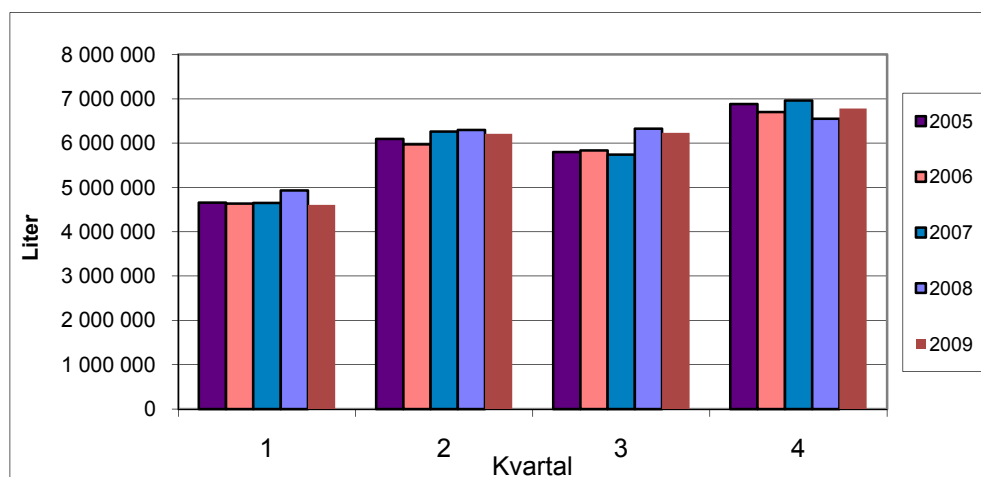
Figur 4. Spilloljemengder innsamlet per person per fylke i 2009.

Figur 5 viser fordelingen av spillolje, fordelt på fire landsdeler.

Figur 5. Mengde innsamlet spillolje per landsdel¹ i 2009.

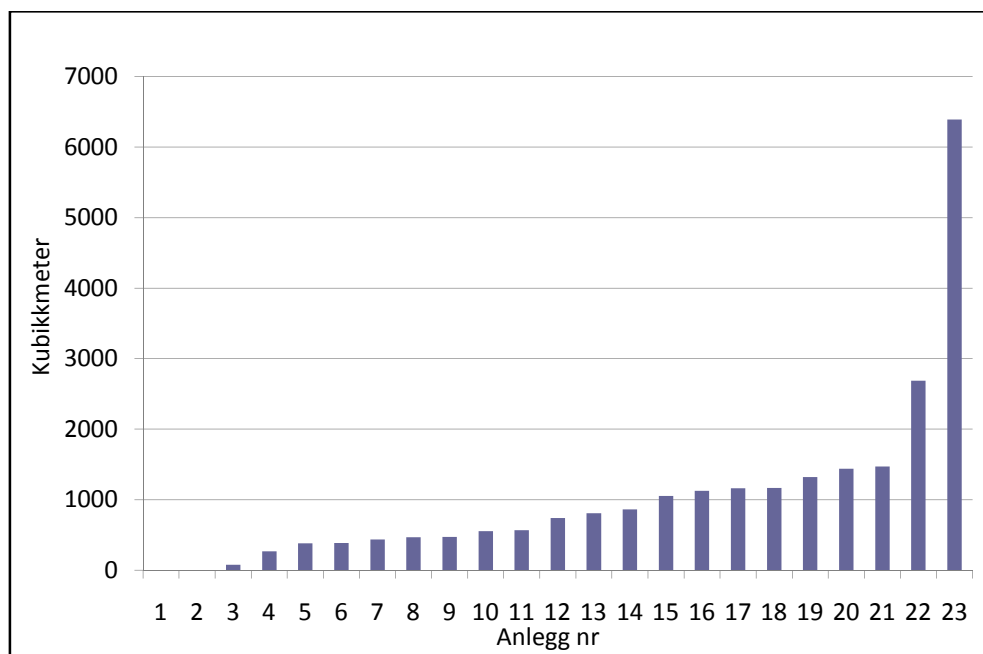
Figur 6 viser hvordan mengdene av innsamlet refusjonsberettiget spillolje fordeler seg på årets kvartaler. Det er en gjennomgående trend at de største mengdene samles inn mot slutten av året.

Figur 6. Kvartalsvise mengder refusjonsberettiget spillolje 2005-2009

¹ Øst-Norge: Østfold – Vest-Agder, Vest-Norge: Rogaland – Møre og Romsdal, Midt-Norge: Trøndelag, Nord-Norge: Nordland – Finnmark.

Figur 7 illustrerer hvordan de refusjonsberettigede oljemengdene er fordelt mellom de forskjellige anleggene. Anleggene er anonymisert, og presenteres i stigende rekkefølge.

Figur 7. Fordeling av refusjonsberettiget spillolje mellom de forskjellige anleggene i 2009. Mengder angitt som m³.

For de fleste anleggene er det små variasjoner i de årlige mengdene mottatt spillolje, og den innbyrdes plasseringen har derfor vært relativt stabil de siste fem årene. 2 anlegg har ikke sendt inn refusjonsanmodninger i 2009.

4 Oljekvalitet

Det er stilt krav om 4 analyser av refusjonsberettiget spillolje: vanninnhold, svovelinnhold, flammepunkt og innhold av organisk bundet halogen. Et sammendrag av kravene og målte verdier i 2009 presenteres i tabellen nedenfor.

Parameter	Krav	Laveste verdi	Høyeste verdi	Snittverdi	Medianverdi	Antall Avvik
Flammepunkt	> 70 °C	72 °C	140 °C	102 °C	100 °C	
Organisk halogen	< 500 ppm	20 ppm	870 ppm	128 ppm	110 ppm	1
Svovel	< 0,6 %	0,13 %	1,16 %	0,37 %	0,37 %	1
Vann	Ingen	0,7 %	36,9 %	5,3 %	4,9 %	

Tabell 2. Sammendrag av oljekvalitet i 2009.

Vanninnholdet måles fordi refusjon bare utbetales for netto oljemengde. Innholdet av vann trekkes derfor fra før refusjonsbeløpet beregnes. De tre siste analysene foretas for å ha kontroll med mulig innblanding av annet farlig avfall i oljen, for eksempel drivstoff, bunkersolje og klorerte løsemidler.

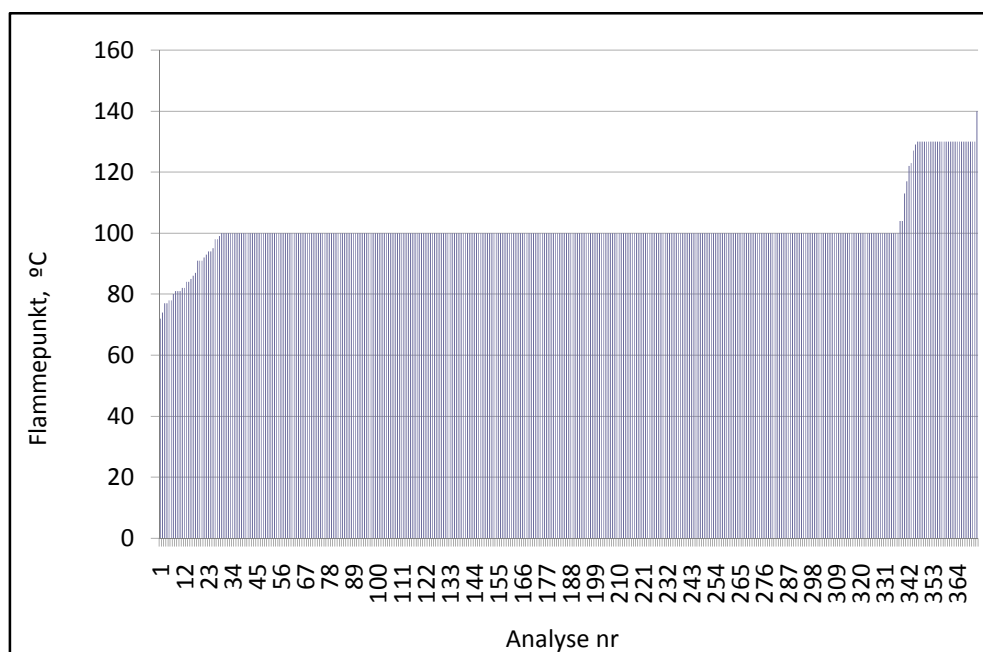
I de etterfølgende kapitlene presenteres analyseresultatene ved at hvert enkelt analyseresultat er representert ved en stolpe. Stolpene er sortert i henhold til stigende verdi. Pga. det store antallet analyser, er de enkelte stolpene ikke identifiserbare.

4.1 Flammepunkt

Flammepunkt er definert som den laveste temperaturen en brennbar væske kan ha under normale forhold for å avgi damp i en antenkelig konsentrasjon.

Årsaken til kravet om analyse av flammepunkt er å ha kontroll med om oljen er kontaminert med blant annet flyktige organiske stoffer, som for eksempel løsemidler, fyringsolje eller drivstoff. Slik kontaminering vil føre til en senking av flammepunktet. Flammepunktet skal derfor være over 70 °C.

Figuren nedenfor viser fordelingen av flammepunkt i de 373 analysene. Det forekom ikke avvik pga. flammepunkt i 2009.

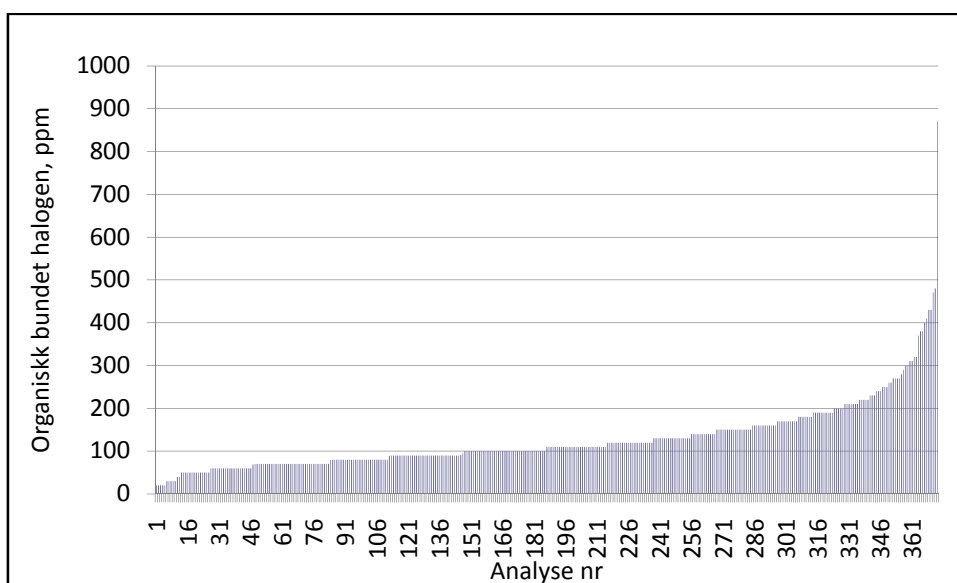
Figur 8. Fordeling av flammepunkt. 373 analyser fra 2009.

De fleste prøvene registreres med et flammepunkt på 100 °C, noe som har sammenheng med analysemetoden. Prøven varmes gradvis opp inntil den når temperaturen da dampene over prøven lar seg antenne. Hvis prøven inneholder mye vann, vil den begynne å støtkoke, slik at det blir mye søl av å fortsette å varme opp prøven over 100 °C. Analysen blir derfor ofte avsluttet ved denne temperaturen. Det er ikke behov for å analysere forbi denne temperaturen, siden kravet er at flammepunktet skal være over 70 °C.

4.2 Organisk bundet halogen

I vilkårsdokumentet er det stilt krav om analyse av innholdet av organisk halogen i oljen, i hovedsak stoffene klor (Cl), fluor (F) og brom (Br), som er bundet til organiske molekyler. Hensikten med dette kravet er å ha kontroll med innblanding av halogenerte løsemidler (for eksempel TRI og PCB) eller andre miljøgifter i oljen. Oljen kan derfor ikke inneholde mer enn 500 ppm organisk bundet halogen.

Figuren nedenfor viser hvordan halogenverdiene var fordelt i 2009. I 2009 hadde én anmodning et halogeninnhold på 870 ppm, og den ble ikke anbefalt for utbetaling.

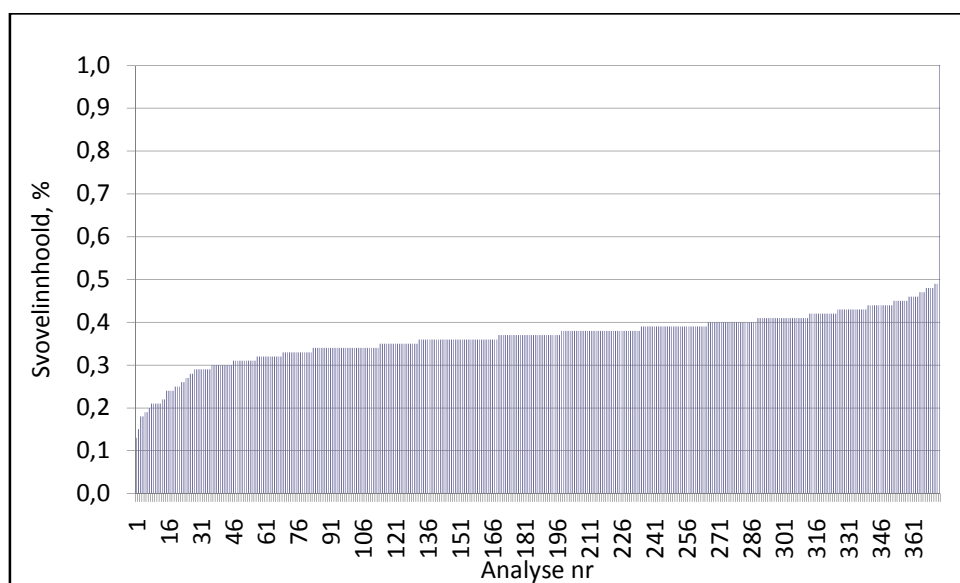

Figur 9. Fordeling av halogeninnhold. 373 analyser fra 2009

4.3 Svovelinnhold

Årsaken til krav om analyse av svovelinnhold er for å ha kontroll med innblanding av for eksempel bunkersolje eller andre oljer med høyt svovelinnhold. Svovelinnholdet i refusjonsberettiget spillolje skal derfor være under 0,6 %.

Figur 10 viser fordelingen av svovelverdiene. Det forekom ett avvik mht. svovel i 2009, ved at en anmodning hadde et svovelinnhold på 1,16 %. Denne anmodningen ble ikke anbefalt utbetalt.

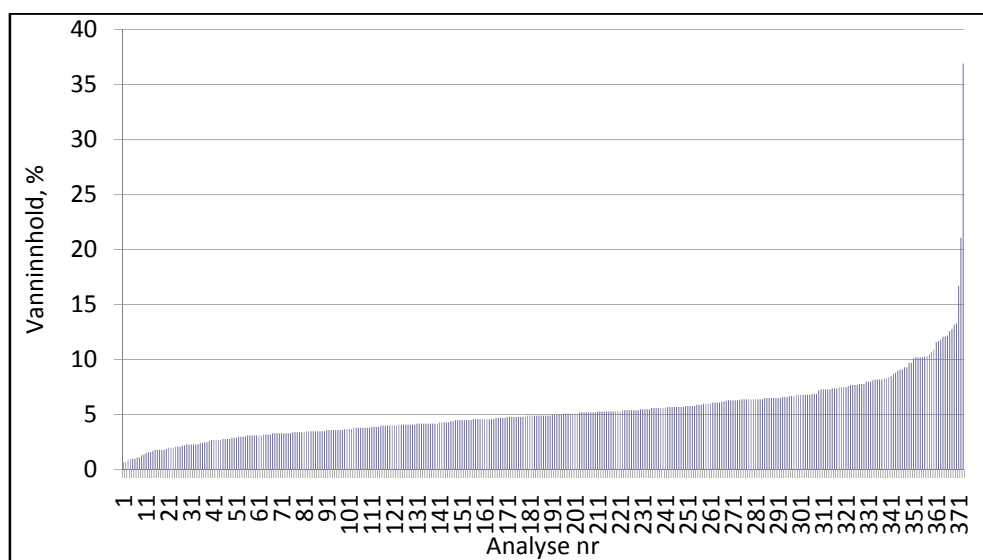
Figur 10. Fordeling av svovelinnhold. 373 analyser fra 2009.

4.4 Vanninnhold

Årsaken til at oljen analyseres for innhold av vann, er at det bare betales refusjon for netto oljemengde. Vanninnholdet trekkes derfor fra før refusjonsbeløpet beregnes.

Vanninnholdet er avhengig av hvordan oljen er behandlet i brukstiden. Leveranser som kun inneholder transformatorolje har ofte vanninnhold under 1 %, mens olje fra skip kan ha vanninnhold opp mot 10 %. Hvis vann har lekket inn i underjordiske tanker kan vanninnholdet bli enda høyere, siden vannet suges opp av tanken sammen med oljen.

Figur 11 viser hvordan vanninnholdet fordeler seg på 373 refusjonsanmodninger.

Figur 11. Fordeling av vanninnhold. 373 analyser fra 2009.

5 Erfaringer fra driften i 2009

I dette kapitlet følger en oversikt over de viktigste erfaringene fra driften av ordningen i 2009.

5.1 Tilbakeholdelse av hele anmodninger

I forhold til 2008, har det i 2009 vært en nedgang i antallet hele anmodninger som ble holdt tilbake. Mens det i 2008 var 18 anmodninger som ble holdt tilbake, var antallet gått ned til tre i 2009. De tre tilfellene omtales kort nedenfor.

For høyt svovelinnhold

Én anmodning hadde et svovelinnhold på 1,16 %, mens kravet i vilkårsdokumentet er maksimalt 0,6 %. Anmodningen ble ikke anbefalt utbetalt overfor Klima- og forurensningsdirektoratet. Direktoratet har varslet anlegget om at de vil vedta å ikke betale ut refusjon.

For høyt innhold av organisk bundet halogen

Én anmodning hadde et halogeninnhold på 870 ppm. Etter at refusjonsanlegget hadde vurdert saken, avstod de fra refusjon, og anmodningen ble ikke anbefalt utbetalt.

Innblanding av ikke-refusjonsberettiget spillolje i refusjonstank

Én anmodning var vedlagt en deklarasjon for slop (avfallsstoffnummer 7030), som ikke er refusjonsberettiget. Det fremgikk av deklarasjonen at avfallet var ført på refusjonstank, og at refusjonsberettiget spillolje dermed hadde blitt blandet med annet farlig avfall. Dette er ikke tillatt i henhold til pkt 3.1.4 i vilkårene for ordningen. Saken ble oversendt til Klima- og forurensningsdirektoratet for avgjørelse, og direktoratet vedtok å ikke betale ut refusjon.

5.2 Tilbakeholdelse av enkeltleveranser

Antallet tilbakeholdte enkeltleveranser var i 2009 på samme nivå som i 2008, hhv. 424 og 435. Til sammenlikning var antallet 188 i 2007. Økningen skyldes skjerpet kontroll med utfylling av deklarasjonsskjemaet. I forbindelse med den månedlige kvalitetssikringen av refusjonsanmodningene blir hver enkelt deklarasjon kontrollert, med særlig vekt på disse feltene på skjemaet:

- Navn og adresse på avfallsprodusent
- Hvilke avfallsstoffnummer og EAL-koder som er benyttet
- Mengde avfall
- Om deklarasjonen er datert og underskrevet
- Opplysninger i feltet for nærmere beskrivelse
- Kommentarer fra aktør

I tilfeller der enten deklarasjonene er mangelfullt utfylt, det er tvil om oljen er refusjonsberettiget eller det mistenkes avvik fra vilkårene for ordningen, blir enkeltdeklarasjoner holdt tilbake inntil saken er undersøkt nærmere. Refusjonsanleggene blir informert om tilbakeholdte leveranser i forbindelse med den månedlige kvalitetssikringen av refusjonsanmodningene.

Det ble i 2009 holdt tilbake 424 deklarasjoner med til sammen ca. 817 m³ olje. Dette representerer 2,5 % av deklarasjonene og 3,4 % av oljemengden dette året. Tabell 3A på neste side gir en oversikt over deklarasjoner som ble holdt tilbake, og konsulentens oppfølging. Vi presenterer også en oversikt over hvor mange deklarasjoner der tilfredsstillende tilbakemelding er mottatt, se tabell 3B.

Kategori	Mengde (m ³)	Antall	Kommentar	Konsulentens oppfølging ²
EAL feil	198,3	107	Deklarasjoner med feil EAL-kode. Vanligste feil er at det benyttes utdaterte koder, samlenivåer eller at det ikke er samsvar mellom EAL-kode og tekst i kommentarfeltet	Holdes tilbake inntil korrigert EAL-kode er mottatt og anbefales normalt for utbetaling, se fotnote.
Underskrift ikke påført	178,8	75	Deklarasjoner der avfallsprodusent ikke har underskrevet over den tykke streken.	Holdes tilbake inntil underskrift er mottatt og anbefales normalt for utbetaling, se fotnote.
Rød gjenpart ikke mottatt	155,6	43	Anmodningen er vedlagt andre gjenparter av deklarasjonsskjemaet eller en fotokopi av rød gjenpart.	Holdes tilbake inntil rød gjenpart er mottatt og anbefales normalt for utbetaling, se fotnote.
Avfallsprodusent ikke identifiserbar	85,0	37	Manglende eller feil organisasjonsnummer eller ikke samsvar mellom organisasjonsnummer og angitt navn på avfallsprodusent.	Holdes tilbake inntil korrekte opplysninger er mottatt og anbefales normalt for utbetaling, se fotnote.
Dato ikke påført	64,2	34	Dato er ikke påført av avfallsprodusent (over den tykke streken på skjemaet).	Holdes tilbake inntil dato er mottatt og anbefales normalt for utbetaling, se fotnote.
Opphav, sammensetning	48,3	31	Deklarasjoner der det er tvil om oljen er refusjonsberettiget eller ikke. Vanlige eksempler er store enkeltleveranser (typisk over ca 5-10 m ³), noen ganger i kombinasjon med at avfallsprodusenten ikke har levert refusjonsberettiget spillolje tidligere.	Konsulenten etterspør nærmere opplysninger om opphav, bruksområde, hvem som er avfallsprodusent, årsak til kassering og evt. andre relevante opplysninger. Dersom tilbakemeldingen er akseptabel, anbefales deklarasjonen normalt for utbetaling, se fotnote.
Annet	26,7	31	Kombinasjoner av andre feil nevnt i denne tabellen, og forskjellige mindre feil, som for eksempel uklarheter omkring tanknummer og mengde avfall.	Holdes tilbake inntil etterspurte opplysninger er mottatt og anbefales normalt for utbetaling, se fotnote.
For gammel	16,9	27	Deklarasjoner som er datert mer enn ett år før dato for refusjonsanmodning, jf vilkårenes pkt 3.1.5	Anbefales ikke for utbetaling, oversendes direktoratet for avgjørelse.
Samledeklarasjon	15,5	10	Tilfeller av samledeklarasjoner	Holdes tilbake inntil underliggende deklarasjoner er mottatt, og kvalitets sikret.
Dato og underskrift ikke påført	7,1	10	Tilfeller der verken dato eller underskrift er påført av avfallsprodusent over den tykke streken.	Holdes tilbake inntil datert og underskrevet deklarasjon er mottatt, og anbefales normalt for utbetaling, se fotnote.
EAL ikke påført	4,9	9	Feltet for EAL-kode er ikke utfyllt.	Holdes tilbake inntil korrekte opplysninger er mottatt og anbefales normalt for utbetaling, se fotnote.
Aktør 1ste ledd ikke påført	4,3	3	Feltet for aktør 1ste ledd er ikke fylt ut.	Holdes tilbake inntil korrekte opplysninger er mottatt og anbefales normalt for utbetaling, se fotnote.
Mengde ikke påført	4,3	2	Mengde spillolje er ikke påført	Holdes tilbake inntil korrekte opplysninger er mottatt og anbefales normalt for utbetaling, se fotnote.
AVNR ikke påført	3,8	2	Avfallstoffnummer er ikke påført	Holdes tilbake inntil korrekte opplysninger er mottatt og anbefales normalt for utbetaling, se fotnote.
EAL AVNR ikke påført	3,8	2	EAL-kode og avfallstoffnummer er ikke påført.	Holdes tilbake inntil korrekte opplysninger er mottatt og anbefales normalt for utbetaling, se fotnote.
Volum ikke angitt	0,1	1	Volum ikke påført	Blir holdt tilbake inntil korrekte opplysninger om volum blir mottatt.
Sum	817,5	424		

Tabell 3A: Oversikt over tilbakeholdte deklarasjoner og konsulentens oppfølging av disse.

² I saker der ytterligere opplysninger etterspørres, er det en forutsetning at mottatte opplysninger er korrekte, og at alle øvrige krav i vilkårdokumentet er oppfylt før deklarasjonen blir anbefalt for utbetaling. Hvis tilstrekkelige opplysninger ikke mottas innen angitt frist, oversendes saken til Klima- og forurensningsdirektoratet for avgjørelse.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over mottatte tilbakemeldinger fra aktørene per 18.2.2010:

Kategori	Opprinnelig holdt tilbake	Ikke mottatt tilbakemelding	Mottatt tilbakemelding	Andel mottatte tilbakemeldinger
EAL feil	107	32	75	70 %
Underskrift ikke påført	75	17	58	77 %
Rød gjenpart ikke mottatt	43	16	27	63 %
Avfallsprodusent ikke identifiserbar	37	11	26	70 %
Dato ikke påført	34	18	16	47 %
Annet	31	0	31	100 %
Opphav, sammensetning	31	13	18	58 %
For gammel	27	25	2	7 %
Dato og underskrift ikke påført	10	5	5	50 %
Samledeklarasjon	10	1	9	90 %
EAL ikke påført	9	7	2	22 %
Aktør 1ste ledd ikke påført	3	1	2	67 %
AVNR ikke påført	2	0	2	100 %
Mengde ikke påført	2	0	2	100 %
EAL + AVNR ikke påført	2	1	1	50 %
Volum ikke angitt	1	1	0	0 %
Sum	424	148	276	65 %

Tabell 3B. Oversikt over mottatte tilbakemeldinger på tilbakeholdte leveranser.

Norsas foretar den første avklaringsrunden vedrørende tilbakeholdte leveranser, og mottar og behandler fortløpende tilbakemeldinger fra refusjonsanleggene. For leveranser som i løpet av første kvartal fortsatt ikke er avklart, er oppfølgingsansvaret fra 2010 lagt til Klima- og forurensningsdirektoratet, som vil foreta nødvendige purringer overfor refusjonsanleggene.

5.3 Trendanalyser

For alle refusjonsanmodninger mottatt i perioden 2005-2009, er det utført trendanalyser for 5 nøkkelparametere. Analysen er utført ved at følgende nøkkelparametere er plottet langs en tidsakse:

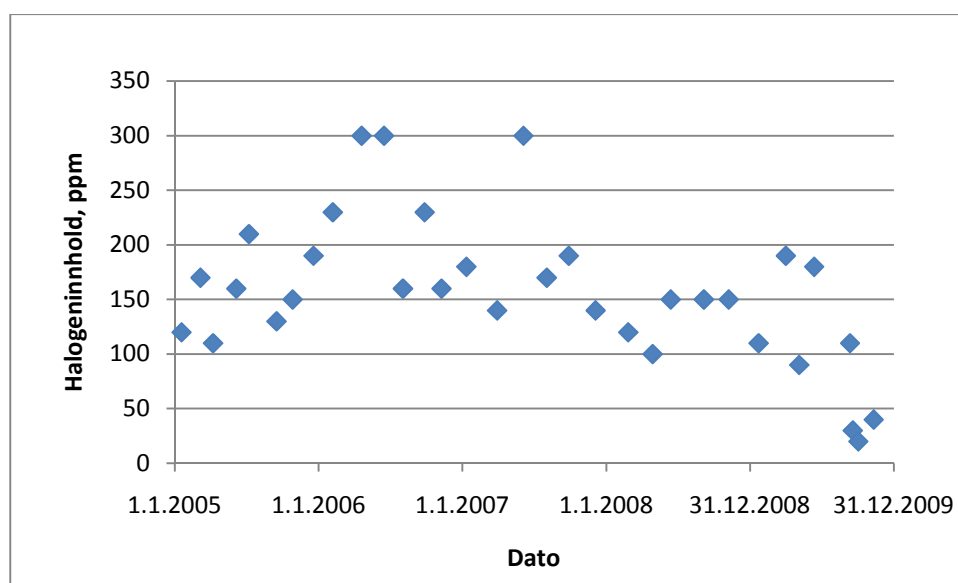
- Vanninnhold
- Svovelinnhold (krav ble innført 23.11.2005)
- Innhold av organisk bundet halogen
- Flammepunkt
- Forholdet mellom peilet og deklart volum

Dette utgjør et omfattende datamateriale, og i denne rapporten presenteres bare de viktigste funnene.

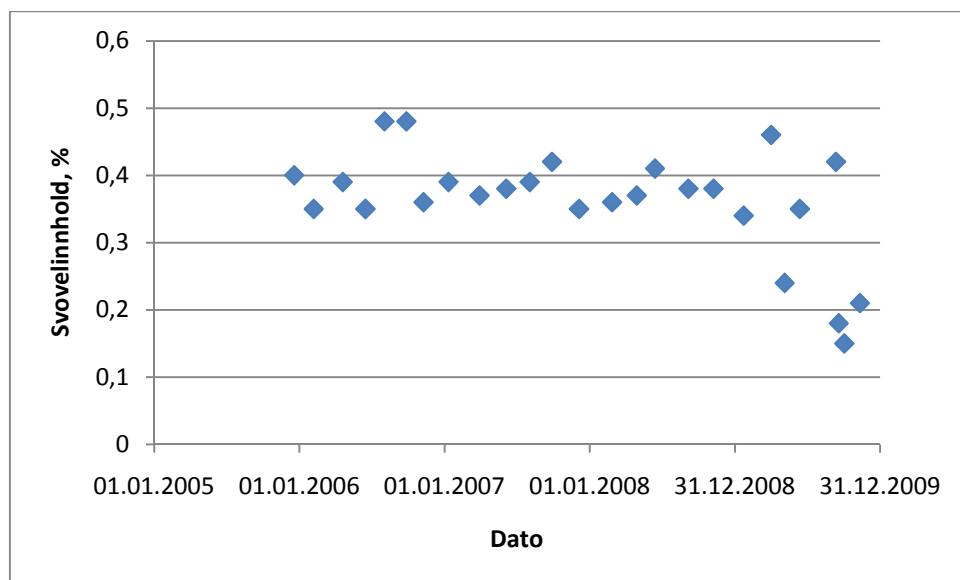
Når det gjelder angivelse av det deklarte volumet, finnes det ingen regler for hvordan volumet skal angis. I noen tilfeller anslås dette skjønnsmessig uten at det er foretatt veiing eller måling av oljemengden. Usikkerheten ved angivelsen av det deklarte volumet blir brakt videre til forholdet mellom peilet og deklart volum. Denne parameteren er derved ikke er godt egnet til å avdekke eventuelle uregelmessigheter ved peilingen av tankene.

Konklusjonen er at analysen i 2009 ikke har avdekket mulige brudd på regelverket for ordningen, men det er likevel gjort funn som bør presenteres i denne rapporten. Data fra fire forskjellige anlegg blir presentert nedenfor. De er anonymisert, og betegnes derfor med hhv A, B, C og D.

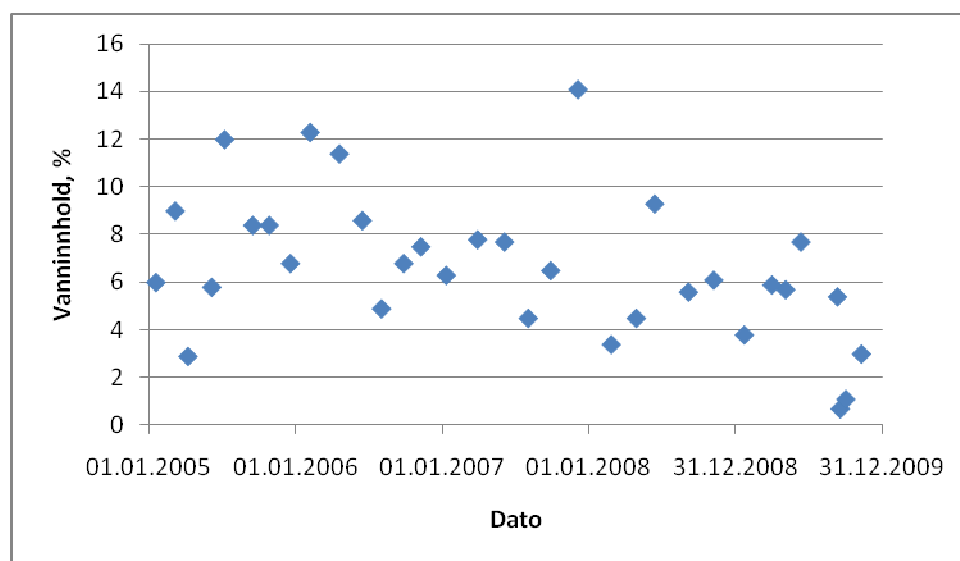
Først presenteres parameterne halogen, svovel og vann fra anlegg A.

Figur 12. Halogeninnhold, anlegg A

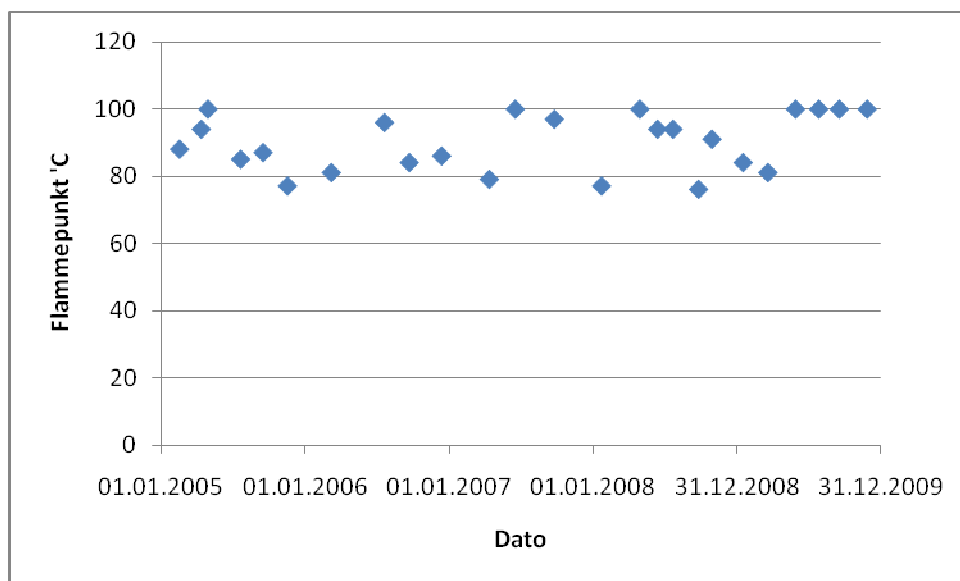
Figur 13. Svovelinnhold, anlegg A

Figur 14. Vanninnhold, anlegg A

Det fremgår av figurene at de tre siste anmodningene har lave verdier for alle de tre parameterne. Årsaken til dette er at disse tre anmodningene hovedsakelig inneholder store leveranser av kassert transformatorolje, noe som påvirker analyseresultatene slik som vist i figurene.

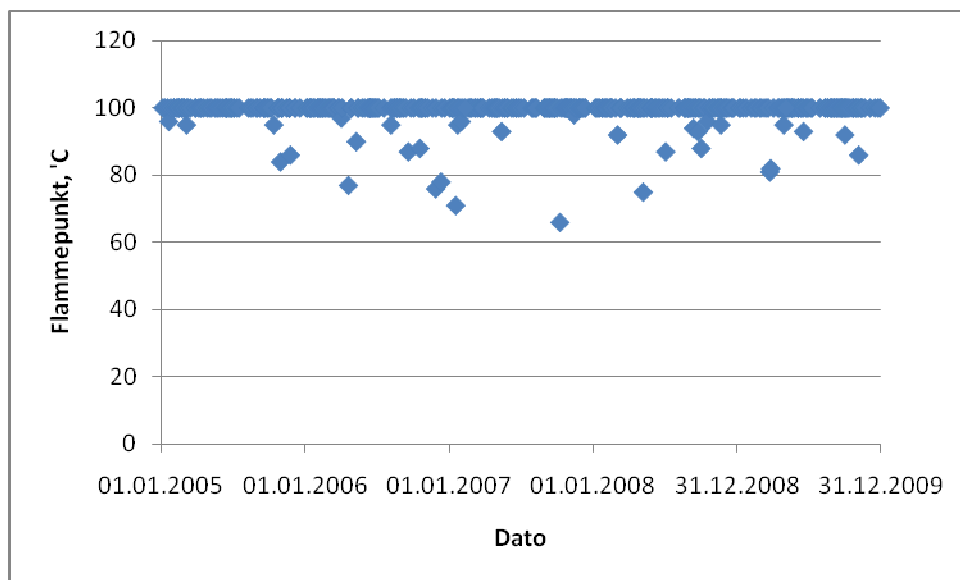
Nedenfor presenteres verdier for flammepunkt, fra anlegg B.

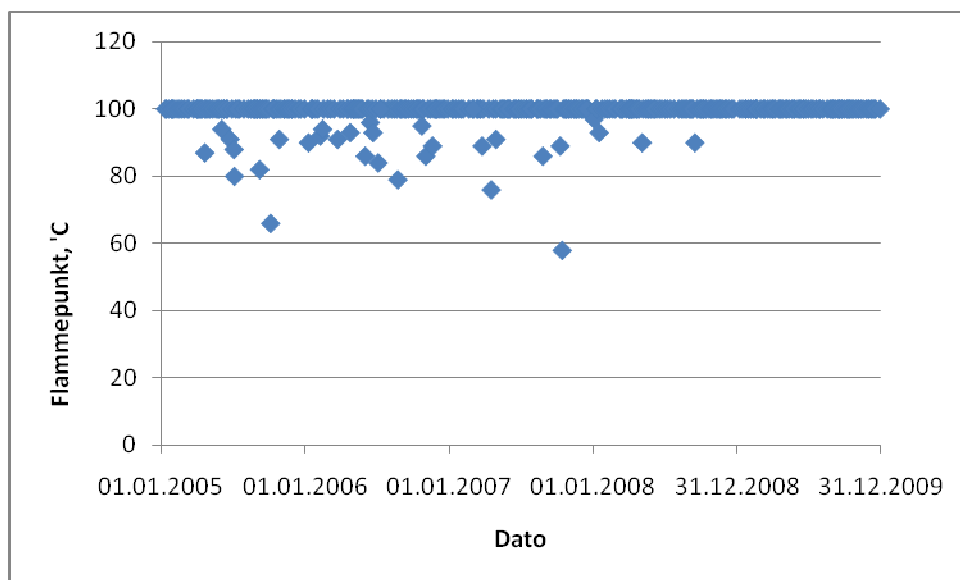
Figur 15. Flammepunkt, anlegg B

Man ser at anlegget tidligere har hatt lave flammepunkt for oljen, men at kvaliteten har blitt bedret i de siste anmodningene.

Nedenfor sammenliknes data for flammepunkt for anlegg C og D, som i denne perioden har sendt inn hhv. ca. 450 og 350 refusjonsanmodninger. Dette fører til at de enkelte analysene ikke kan identifiseres.

Figur 16. Flammepunkt, anlegg C

Figur 17. Flammepunkt, anlegg D.

Vi ser at anlegg C har hatt redusert flammepunkt gjennom hele den analyserte perioden, men at anlegg D ikke har hatt flammepunktsreduksjoner siden slutten av 2008. Det må understrekes at funnene ved anlegg D ikke tyder på uregelmessigheter i forbindelse med prøvetaking og analyse, og at de andre parameterne ikke viser noen tilsvarende trend.

5.4 Informasjon

I 2009 har informasjonsarbeidet blant omfattet:

- Besvarelse av henvendelser om ordningen, på telefon og e-post
- Informasjonsbrev til anleggene, sendt ut tidlig i april 2009, der det ble gitt omfattende informasjon, om blant annet
  - Korrekt angivelse av volum og løpenummer på skjema for refusjonsanmodning
  - Korrekt utfylling av deklarasjonsskjema, med vekt på dato og korrekte EAL-koder.
  - Journalføring
- Informasjonen om ordningen på Norsas' hjemmesider ble oppdatert.
- Det har blitt laget to informasjonsark om ordningen, ett beregnet på avfallsprodusenter og ett til aktørene. Begge kan lastes ned gratis fra Norsas' hjemmesider.
- Informasjon om ordningen har blitt tatt inn som egen del av Norsas' åpne og bedriftsinterne kurs om farlig avfall.

5.5 Andre erfaringer fra driften

5.5.1 Kalibreringsbevis

I vilkårene for ordningen er det stilt krav om at tanker for refusjonsberettiget spillolje skal kalibreres hvert 10. år, og at målebåndet som brukes til å peile væskeni vået i tankene skal kalibreres hvert 3. år. Når dette er gjort, blir det utstedt et kalibreringsbevis. Norsas har i oppdrag å føre oversikt over kalibreringsbevis.

Oversikten over kalibreringsbevis for tanker og målebånd ble ferdigstilt i 2009, og alle anlegg har nå gyldige kalibreringsbevis. Når det gjelder målebånd, utløper ett kalibreringsbevis i august 2010, mens øvrige bevis utløper i perioden april-oktober 2011. For tankene utløper første kalibreringsbevis i august 2011, og det siste i september 2018.

5.5.2 Innsending av refusjonsanmodninger

Vilkårskarakteristikket for ordningen åpner for at analysebevis og refusjonsanmodninger kan sendes til konsulenten med e-post. Dette sparer papir og reduserer arbeidsmengden for alle parter. Alle anleggene vil derfor bli oppfordret til å sende inn disse dokumentene med e-post.

Alle refusjonsanleggene, med unntak av ett, samt begge laboratoriene som benyttes, har mulighet for å skanne dokumenter og sende dem med e-post til konsulenten. De anleggene som ikke ønsker å skanne dokumentene kan naturligvis fortsette å bruke faks.